

DIVINA ADFULGENTE GRATIA
DE

3.

ANTIQUITATE
ET SITU GENTIS
SVEONICÆ

Dissertatio Academica

Quam

Amplissima consentiente Faculta-
te Philosophica in Regia Svionum
Upsala

PRÆSIDE

Viro Clarissimo

Eloquen: Profess: Ord:

PETRO Sagerlööff!

*Publico candidorum examini modeste
submitit*

JOHANNES M. JÄGER!
Stockholmienfis

In Auditorio Gustav: Majori ad diem
17. Junij Anno virgin: partus 1689.

U P S A L I S,

Excudebat HENRICUS Keyser, S.S.M.
& Acad: Typographus.

S.^a R.^a M.^{tie}

Maximæ Fidei Viro
SENATORI ac CONSILIARIO
Ut Et
Serenissimi Hereditarij Principis
GUBERNATORI

Academiæq; Carolinæ Cancellario
Excellentissimo ac Illustris-
simo DOMINO,

D. ERICO
Lindskiöld

Comiti de Staf = Sundh
Lib. Baroni in Lindewadh
Domino in Breevick/Klache
borg. &c. &c.

Mæcenati Summo

Venerabundus
offero ac
Dedico

Illustrissime Comes ac
DOMINE

I Gnosce quod exili actenui
huic Academico specimini, splendidi-
ssimum Tuum nomen ausus sim præmit-
tere, atq; sic juvenili conatui meo ma-
gnam lucem conciliare. Fecit hanc mi-
hi fiduciam incomparabilis Tua huma-
nitas, quæ tot literarum alumnos ad
suam

Tuam implorandam gratiam quotidie
irritat. Nihil autem magis votis ex-
peto, quam ut hac, qua ad pedes Tuos
deferuntur, benigna manu ac mente
excipere digneris, & qua levi penicilla
de Antiquitate & Situ Gentis Sveo-
nica depicta sunt, indulgenti oculo in-
tueri. Profiteor enim me futurum quam-
diu vixero,

Illustrissimo Nomini Tuo

Devotissimum Clientem
Johan Jäger.

*Plurimum Reverendo &
Præclarissimo DOMINO,*

**M. JOHANNI
VULTEJO,**

*Ecclesiæ Holmensis, quæ Rid-
derholmen appellatur, Pastori Vigi-
lantissimo, Promotori ac Benefa-
tori, omni cultus ac honoris
genere observando,*

*Academicum hoc exercitium, rudi
pietatis ac observan-*

*Consultissimo ac Amplissimo
DOMINO,*

**D:N PETRO
LAXELING**

*Curia Holmensium Senatori,
Cameraque Civitatis Præsidi dex-
terrimo, Fautori plurimum
Honorando*

*Minerva concinnatum, in tesseram
tis*

*Offert & Dedicat:
Johannes Jäger.*

7. N. 7.

CAPUT PRIUS.

*De Antiquitate Gentis
Sveonicae.*

Errarum hunc
tub septentrioni-
bus tractum, quē
nunc Sveones
Gothiſque habi-
tant, antiquissi-
mis temporibus
cultum fuiſſe, ac
frequenter inco-
lis, multa ſunt, quæ arguant. Ego in
ſpecimen aliquod ingenii, pro Solenni
Academicae juventutis conſuetudine, pauca
tantum colligam, atque delibabo ex ijs,
quæ eruditi viri prolixius noſtro præci-
pue tempore hac de re editis literarum
monumentis diſſeruerunt.

Primum autem antiquitatis argu-
mentum petimus ab ipsis nominibus, qui-
bus a vetustissimis scriptoribus celebratur
gens nostra. Ex ijs enim recte conjici-
mus, terram hanc antiquis non cogni-

2
tam modo fuisse, sed veteres ejus incolas quoque fama tum fortitudinis, tum pietatis atque sapientiæ inclytos fuisse. Et primo quidem sese offert nobis decantata illa tantopere Hyperboreorum appellatio; quæ licet apud antiquos scriptores, inconstanter satis atque varie, nunc huic, nunc illi genti tribuatur, atque nunc Asiæ adscribatur populis, nunc Europæ, quando tamen comparantur ea inter se omnia, quæ antiqui de Hyperboreis prædicarunt, animadvertemus, vix ullis magis hominibus, quam antiquissimis patriæ nostræ habitatoribus convenire. Insignis est locus Diodori Siculi, qui a beata celeberrimæque memoriæ Vi-
ro. Olao Verelio adfertur in notis ad Historiam Gothrici. pag. 41. Ibi, autem omnia, quæ commemorantur de cultu Apollinis, de luco Magnifico, de templo insigni, de commerciis cum Græcis, de circuitu novendecim annorum, quem aliqui magnum annum nuncupant, de luna propinquiore adpectu, de cantibus & choreis, omnia, inquam, hæc talia sunt ut Antiquissimarum Gentium septentrionalium institutis, religioni peregrinationibus, Astronomicæ peritiæ, atque temporum computo mire conveniant. Nam Apollinem, hoc est solem, hic præ aliis Diis præcipua veneratione ac reve-

ten-

3
tentia cultum fuisse, tam notum est ex omnibus vetustatis nostræ monumentis, ut probatione non indigeat. Certe Odinus ille, cujus nomen antiquissimis majoribus nostris, tam sanctum ac venerabile fuit, non alius videtur fuisse; quam sol inque ea sententia fuit Accurissimus Vir Georgius Stiernhielmus, ut docet laudatus antea Verelius in notis ad Historiam Gothrici. Certe verba illa, quæ instar clavis sunt. Comperti nostri Runici, quæque ingeniose in illo loco explicantur, Odinfeter Håstar; i (φ) belgbunden / id ipsum clare evincunt. Namque illorum verborum sensum non alium esse ostendit eruditissimus vir, quam solem absoluto novendecim annorum cursu equos suos pabulo reficere. Cyclum enim istum novendecim annorum, appellatum aliquibus magnum annum, fuisse priscis temporibus in hoc orbe nostro cognitum, quemadmodum multa alia, quæ ad Astronomiæ ac siderum notitiam pertinent etiam, infra, præeuntibus doctorum virorum testimonijs, conabimur probare. Nunc vero revertamur ad cultum Apollinis, quem diximus olim in hoc septentrione tam magnum fuisse atque illustrem, ut videantur etiam aliæ gentes, adeoque ipsi Græci, non aliunde eum

A 2

hau-

hausisse. Crebra certe apud vetustos Græcorum scriptores est mentio Apollinis Hyperborei atq; ipse Cicero libris inde natura Deorum commemorat Apollinem ab Hyperboreis venisse. Non jam attingo ea, quæ de ipsa nominis origine ingeniose in commentariis de Atlantica disserit Celeberrimus Rudbeckius, ipsa cultus ratio, ipsaque varia illa & multiplex de artibus ac officiis Appollonis Mythologia, & cum Græcorum fabulis consentiens antiquorum Sveonum Pœsis, redolent hoc ipsum, quod antea adfirmavimus, a hoc septentrione nostro, si non omnia isthæc certe pleraque profecta fuisse ad alios populos. Neque obstat, quod ab Adamo Bremensi dicatur Odinus fuisse Deus armatus, qui habitus potius convenit Marti, quam, soli ac Appollini. Nam cum in hac Scandinavia nostra per tria annorum millia, ut putabat Messenius, duraverit idololatria, non mirum si & ejus non eadem semper fuerit facies, sed varias gentilis isthæc Theologia, & de dijs fictitijs opinio subiverit vicissitudines. Idque Odini cultui atque nomini evenisse admodum est verisimile. Observatum hoc est ab Eruditissimo Verelio, in notis ad Gothrici Historiam, ubi p. 43. Sic loquitur. *Prisca hac Theologia, de Odino*

5
dino sive sole, Odini magi istius Asiatici adventu in hac borealia, non obscurata tantum, sed in totum extincta fuit. Regi quippe Sveonia Gylvoni per illuminationem persuasit se unicum mortalibus numen adorandum, nomine & personis trinum. Quid quod etiam aliarum Gentium Theologis Mars, non aliud quam sol fuerit, ut in eodem loco ex Vossio docet Verelius.

Quod deinde a Diodoro commemoratur de insigni templo atque luco Magnifico, non multum abhorret ab ijs, quæ de antiquo & in Scandinavia nostra celeberrimo Templo Upsalensi, eique vicino luco narrat Adamus Bremensis. Dicit enim in Chronographia Scandinaviæ, templum illud totum, ex auro paratum fuisse, & mox hoc addit de luco qui templo erat proximus, *is tam sacer erat gentilibus, ut singula arbores ejus ex morte vel tabo immolatorum, divina credantur.* Quod confirmat etiam vetus Chronicon Sverica lingua conscriptum his verbis: *Swar then Owist i Lunden war trodde the Helig wara.* Illud vero nullam habet difficultatem, quod Diodorus templum hoc dicat forma fuisse rotunda cum tamen ij, qui describunt nobis antiquum templum Upsalense, indignant illud quadratum fu-

fuisse. Fuit enim hoc templum spoliatum
sæpius, atque sæpius etiam refectum. Po-
tuitque in istis mutationibus, quas tanto
temporum intervallo subiit, etiam for-
mam mutare.

Pari ratione cætera quæ Diodorus
prodidit memoriæ de Hyperboreis, ut de
propiori lunæ adpectu, familia Borea-
dum, & quæ sunt alia optime conveni-
unt cum Scandinaviæ nostræ positu &
priscae historiæ Arctoæ reliquiis. Ut e-
nim luna adpareat in hac plaga nostra
major atque splendidior, quam in Græ-
cia vel Italia, facit noctium in his terris
serenitas, & crepuscula longiora. De
Boreadum regnatrice familia accuratius
agit Georgius Stiernhielmus in disserta-
tione sua de Hyperboreis, ut & de aliis argu-
mentis pluribus quibus ostenditur, Diodori
Hyperboreos, vix alios fuisse, quam in-
colas priscos magnæ hujus peninsulæ, quæ
Scandinavia olim tota dicta est. Ego i-
taque nunc adjiciam pauca e Pomponio
Mela de Hyperboreis, unde etiam erit
manifestum, omnia optime ad has terras
septentrionales, earumque antiquos habi-
tatores, referri posse, quæ de Hyperbo-
reis vetus fama perhibuit. Narrat ergo
Pomponius libro tertio talia : *In Asiatico*
littore

littore primi Hyperborei super æquilonem Ripha-
osque montes, sub ipso syderum cardine jacent, u-
bis sol non quotidie, ut nobis, sed primum verno
æquinoctio exortus, autumnali demum occidit.
Et ideo sex mensibus dies, & totidem aliis nox
usque continua est. Terra Augusta, aprica, per se
fertilis, cultores justissimi & diutius quam ulli
mortalium & beatius vivunt. Quippe semper
otio leti non bella novere, non jurgia: sacris
operati maxime Appollinis: quorum primitias
Delon misisse initio per virgines suas, deinde per
populos, subinde tradentes ulterioribus, morem-
que quamdiu & donec vitio gentium temeratus
est, servasse referuntur. Habitant lucos syl-
vasque, & ubi eos vivendi satietas magis quam
tadium cepit, hilares redimitti sertis semetipsi in
pelagus ex certa rupe præcipites dant.

Primum in Asiatico littore, ad ma-
re nimirum glaciale collocat Mela Hy-
perboreos, quod videtur sententiæ nostræ
obstare. Ceterum antea indigitavimus,
septentrionalium locorum, quo ad verum
situm admodum ignaros fuisse veteres
Geographos, quam plurimos, unde orta
est illa diversitas Hyperboreos nunc in E-
uropa, nunc in Asia statuentium. Quid
quod quemadmodum Sarmatia est Asiæ
contermina, ita quoque Scandia, in tractu
maxime Boreali Asiæ cõhæret: ut me
docuit

docuit Sheringamus in doctissima disceptatione de Anglorum Gentis origine. p. 341. his verbis. *Carelia enim sive Scandia dorsum ad Hyperboreas Scythia Asiatica partes adjacet.* Itaque videtur inde factum esse, ut Scandiæ maxime Borealis incolæ nunc Asiæ adscribantur ab antiquis, nunc Europæ, sive ob utriusque regionis in illo tractu confinia, sive ob morum similitudinem, quæ in gentibus septentrionalibus tam Asiæ quam Europæ, hodie quoque non exigua cernitur. Notandum autem est Melam hic partes Scandinaviæ, maxime ad Boream atq; cardinem mundi tendentes respexisse, idque propterea, quod existimarint veteres tractus hos Boreales ultra sinum Balticum sitos, eandem fere faciem, eandemque ubique per omnes sui partes habere naturam atque indolem. Itaque toti peninsula nostræ tribuit semestres dies nostesque. Non alia ratione atque hodie solent fama ferri de omnibus Indiæ atque Americæ populis, ea quæ de paucis tantum atque uno fortassis credi atque dici debent. Hæc causa est, cur ad mare glaciale Hyperboreos ponat, cum maxima illorum atque præcipua pars ab isto mari sit remotior versus Austrum.

Dicit deinde Mela eos *super aquilonem atque Rhiphaos montes* jacere Aquilonis atque

Bor-

Boreæ certos terminos, unde oriatur atque incipiat. Statuerunt antiqui, non tamen in ea re plane consentiunt; sed ut in veteri Geographia multa alia fluxa atque vaga sunt, ita quoque hæc aquilonis atque Boreæ initia. Alii enim videntur Boreæ limites non ultra Thraciam protulisse, unde ipsis, quicquid hominum ultra Thraciam versus septentrionem degebat, nomine Hyperboreorum appellabatur. Alii vero, & nisi fallor, accuratiores & fide digniores, aquilonis atque Boreæ nomine concipiebant omnes tractus magis septentrionales totius continentis terræ, quæ interjecta est inter mare mediterraneum & sinum Balthicum; quicquid autem ultra esset illud appellabant Hyperboreum; Quæ ratio quoque est, cur nobis magis isthæc appellatio conveniat, quam vel Sarmatis vel Germanis; quamvis non negemus, utrosque passim apud veteres appellari Hyperboreos.

Utitur autem Pomponius Mela particula *super*, quæ, uti observat Celeberrimus Vossius in notis ad hunc auctorem, eadem ratione adhibebatur. à Latinis in descriptione locorum, atque *ὑπὲρ* à Græcis. Utrumque enim solet accipi de loco versus septentrionem, idque ob eam causam, quam illic adijcit vir eruditiss.

B

ditiss.

70
ditissimus ; quia scilicet existimabat antiquitas , Borealis orbis partes sublimiores atque altiores esse reliquis. Hinc superos appellabant. Dum ergo scribit Mela Hyperboreos super aquilonem ac Riphæos montes habitare , nihil aliud intelligit , quam magis versus septentrionem sitos esse.

De Riphæis montibus magna est inter Geographos tam veteres quam recentiores dissensio. Non desunt quoque , qui plane fabulosos esse existiment. Ego ergo secutus aliorum hac de re sententiam , arbitror , multa quidem de situ atque magnitudine montium horum fabulatos fuisse veteres , interim tamen existere omnino aliquos montes , qui dederint istis omnibus fabulis ac narrationibus locum atque originem , cum autem in tota septentrionis plaga nulli reperiantur montes , quibus omnia ista , quæ de Riphæis montibus memorantur propius conveniant , quam illi ipsi , qui totam fere peninsulam nostram perpetuo quodam dorso secant , atque in duas veluti dissecunt partes : ideo eo quoque libens inclino , ut cum Celeberrimis Viris credam Riphæos atque Hyperboreos montes esse eos ipsos , qui Sveciam ac Norvegiam se-

71
separant , atque ultra etiam versus septentrionem usque , ad glacialis maris littora procurunt. Idque etiam non parum facit ad confirmandam opinionem nostram de situ Hyperboreorum intra limites antiquæ Scandinaviæ nostræ. Aliqua quæ sequuntur de bellorum atque iurgiorum absentia apud Hyperboreos , licet hodie non conveniant , potuerunt tamen olim convenire. Sed & hodie conveniunt optime , si de Lapponibus intelligamus , quibus nulla nisi in feras arma sunt , & apud quos lites ac controversiæ istæ ignotæ , ut etiam Celeberrimus Schefferus in descriptione Lapponiæ commemorat. Controversias rarissimas existere , cum vitia graviora , furta ; rapinæ , cædes , adulteria , & id genus apud Lappanos fere sint ignota , nec as alienum sumat quisquam , aut offerat , dum suis rebus singuli vivunt contenti , quæ præcipua sunt causa controversiarum , quibus foras omnia per ceteras gentes replentur.

Quod vero narrat Mela , eos , quos vivendi ceperat satietas , certa rupe sese præcipitalle , id cum antiquis nostris historiis mire convenit. Atque inprimis huc faciunt ea , quæ perhibentur in historia Gothrici , de gentilitio calmine , dicto ætterniæstapa / sive ættstapulen
B z cap.

cap. 1. & Gyllinge Hammar in cap:
 sequenti unde Scarpnatungerus una cum
 uxore atque servo magna cum hilarita-
 te sese dedit præcipitem. Legi autem
 merentur, quæ ad eum locum de Hyper-
 boreis adnotavit Celeberrimus Verelius,
 & quæ postmodum hac de re disseruit
 experientissimus Rudbeckius in operis il-
 lustris de Atlantica cap. 9 ubi pleraque
 eorum, quæ à me non nisi breviter in
 præcedentibus paginis excerpta sunt, mul-
 to uberius exponuntur. Nunc vero pau-
 ca tantum colligam loca veterum de Hy-
 perboreis, quæ ab eruditissimis illis viris
 tacta esse atque adducta non animadver-
 ti. Et in primis memorandus mihi est
 Pindarus, qui non una vice in carmini-
 bus, quæ supersunt, Hyperboreorum men-
 tionem facit. Ita autem de ijs canit gran-
 diloquus ille Poëta, ut manifestum sit,
 certitudinem ac veritatem Geographicam
 ab eo non fuisse observatam; nam ut
 notat doctissimus ejus commentator, at-
 que interpres Schmidius, Hyperboreos
 in Olymp: Ode tertia collocat ad caput
 Istri, quod certa fictione ultra Riphæos
 montes concipiebat, quem admodum et-
 jam Schmidius Poëtæ mentem explicat.
 Neque autem valde mirum, si Istri caput
 tam

tam longinquum esse Poëta sibi imagina-
 tus fuerit, cum etiã origo maximi istius flu-
 minisq; ipsis quidẽ Philosophis posterioribus
 temporibus fuerit cognita atq; explorata;
 ut vel ipsius Aristotelis exemplo probari
 potest. Itaque licet Geographica certi-
 tudo de Hyperboreorum situ non possit ha-
 beri à Pindaro, qui ipse etiam alibi pu-
 rat viam ad Hyperboreos, plane fuisse
 obstructam, uti observavit quoque Cele-
 berrimus Rudbeckius; interim tamen ea,
 quæ prædicat Pindarus magnifice de Hy-
 perboreis, talia sunt ut vix alij genti ver-
 us septentrionem sitæ, quam antiquæ
 Scandicæ conveniant. Nam & Apolli-
 nis eos cultores appellat, & a mu-
 sis quoque minime alienos ostendit tum
 etiam ob sapientiam, justitiam ac morum
 sanctitatem beatos pronuntiat quæ en-
 comia priscis Scandinaviæ incolis ma-
 gnopere competere omnes fatentur. Ver-
 us quoque Pherenici antiqui Poëtæ, qui
 adducuntur à Scholiaste Pindari, digni
 sunt, qui hic considerentur; nam in ijs
 fit mentio templi Apollinis, sub quo Hy-
 perboreos habitare facit. Antea vero di-
 ctum est in toto septentrione vix aliud
 templum memorari apud veteres scripto-
 res, quam celeberrimum illud quod
 Upsa-

Uplake olim fuit. Videtur etiam mentionem fecisse Pherencus luci, quem prope templum fuisse, antea quoq; observavimus. Quod ut melius intelligatur, adscribam hic ejus versus, pro ut a magno viro, Ilaco Vossio emendatiores adferuntur in notis ad Pomponium Melam.

Αμφι τ' ὑπερβορέων οἱ δ' ἐχάτα ναιέουσιν
Ναῶν ἱερὰ Ἀπολλωνίου ἀπειρήτοι πόλεμοιο
Τοὺς μὲν ἄρα πρὸ τέρων ἐξήματι
ὑμνίζουσι

Τιτάνων βλαστόντας ὑπὸ δρόμον αἰθρήεντα
Ναοῦσ' ἄλγε' βορέω γῆν ἔναι.

In secundo versu meminit templi Appollinei, de quo jam saepius dictum est. In quarto autem versu pro δρόμον non male legi posse existimat δρύμον Præses meus, atq; sic versuum horum hic ferme erit sensus Tum etiam de Hyperboreis dicam, qui ultimi omnium habitant.

Sub ipsum Apollonis templum, belli expertes

Quos certe de priscorum Titanum
Sanguine oriundos prædicant

Sub nemore illustri ac subdiali
Habitare agrum borealem &c.

Videmus ergo post templum Appollinis memorari hic nemus illustre, h. e. in apri-

prico atque edito loco situm; & adjici etiam illud, incolas oriundos à priscis Titanibus, quod non parum ad gentis antiquitatem firmandam facit. Ad Titanum enim tempora referebatur a Græcis, quicquid antiquissimum ducebatur. Illud autem ὑμνίζουσι nescio quam videtur occultare allusionem, ad consuetudinem majorum nostrorum, qui antiquos Heroes suos carminibus atque cantu celebrare solebant, & tam originem illorum, quam res præclare gestas laudibus extollere ac posteritati commendare.

Inter alia autem veterum loca, quæ de Hyperboreis agunt, præcipue considerari meretur, ille Apollonij Rhodij lib. 4. versu 611. ubi postquam de electri guttis locutus fuisset poëta, sic de earum origine canit, idque ex traditione Celstarum.

Χελῶι δέ τι βάζιν ἐθένω
ὧς ἄρ' Ἀπολλωνίου ἱερὰ δακρυα ληϊδαο
Ἐμφερέλαι διναις, ἀπεινυελα χεῖνε παροίεν
Ἦμ' ὑπερβορέων ἱερὸν γένος ἐσιτοειμένα

VEN

Quos versus ita latine reledit Johannes Hartungus

Galli vero famam vulgarunt

Quod

Quod Apollinis istæ lacrymæ Latoidæ
Inferantur vorticibus, quas nimirum

Innumeras fundebat olim.
Quando Hyperboreorum sacram gentem
accessit, Manifeste hic succini generatio-
nem innuit fieri apud Hyperboreos, cum
autem in toto septentrionis circuitu, nus-
quam vel olim vel nunc sciamus reper-
tum fuisse nobilissimum istud naturæ
germen, præterquam in mari Balthico,
& in aquis terrisque ijs, quæ mari Bal-
thico cohærent atque adjacent, non po-
tuit alium populum sub appellatione ista
intellexisse Apollonius, quam maris Bal-
thici præcipuos olim accolas atque domi-
nos, habitatores nimirum veteris Scandi-
dinaviæ. Illud autem etiam exinde vi-
detur confirmari posse, quod indigiter
poëta celeberrimus fabulam illam de la-
crymis Apollinis fuisse profectam à Celtis;
ad quos videlicet trans mare Balticum ex
propinquo multa manare poterant de
institutis, de Sacris, de moribus, de con-
ditione atque opibus gentis hujus septen-
trionalis.

Illud autem prorsus insigne est, quod
Apollonius nuncupat Hyperboreos *ἱερόν*
γένος, hoc est, gentem sacram. Quo
titulo eam Pindarus quoque ornavit. Pu-
tat

tat vero, illustis Vossius in notis ad Pom-
ponium Melam propterea Hyperboreos
sacros appellari, quod Apollinem sancte
admodum coluerint. Fortassis tamen non
absurde quis dixerit, gentem sacram ap-
pellatam fuisse, vel ob antiquitatem, quod
ex prisca Titanibus oriunda putaretur, vel
etiam quod ob justitiam, probitatem ac
candorem, virtutesque reliquas, fuerit præ-
cipuæ Græcis hominibus venerationi.

Licet vero non pauca reperiantur a-
pud antiquos scriptores, quæ huic sententiæ
de Hyperboreis videntur officere; interim
tamen nullus forte locus est, qui æque
obstare nobis videtur, atque ille Strabonis,
qui lib. undecimo legitur, cujusque ver-
ba ita sonant ex interpretatione Xylandri.
*Veteres Græcorum scriptores, universas gentes se-
ptentrionales Scytharum & Celto Scytharum no-
mine affecerunt, iis autem antiquiores ita divi-
serunt eas, ut qui supra Euxinum, Istrum & A-
driam incoherent, eos omnes Hyperboreos, Sauro-
matas, & Arimaspos appellarent &c.* Sed
tamen si recte hic locus expenditur nihil
habet, quod nobis magnopere adversetur.
Agit enim Strabo ibi de generaliore tam
Scytharum quam Hyperboreorum ap-
pellatione, atque eo sensu non inficiamur
ab antiquis Scriptoribus non modo Græ-

cis sed etiam Latinis, plurimis populis attributam fuisse, ut Sarmatis, Celtis, h. e. Gallis, Germanis, atque Belgis, imo etiam Britannis. Sed fuit alia multo strictior Hyperborei nominis significatio, qua gentem unam & quidem sacram, situ, moribus, cultu atq; institutis disereram à ceteris populis, antiqui scriptores indigitabant. Certe fuisse peculiarem aliquando & angustiorum sensum huius vocabuli, argui cum aliunde potest, tum etiam ex verbis huius Maximi Tyrii, in dissertatione prima, ubi agit de Deo. *Quod si concionem cogas, omnesque simul artes uno decreto convenire iubeas ac de Deo ex iis queras; putas ne aliud pictorem, aliud statuarium, aliud poetam, aliud dicturum esse Philosophum? imo ne Scytham quidem & Græcum & Persam & Hyperboreum.* Hæc, inquam, verba innuunt latis in angustiori significatione tam Scytharum quam Hyperboreorum appellationem usurpari, quam ut sub utraq; multis, populos regionum longissimo spatio, & linguarum ac morum divortiis distantes, debeamus concipere. Sed & alia sunt, quæ idem evincant, ut cum antiqui fabulantur de itinere Apollinis ad Hyperboreos, item cum loquuntur de artibus eorum, de illorum cultu atque sapientia, non possunt ea intellexisse de omni-

omnibus iis populis qui supra Euxinum, Istrum & Adriam habitabant, sed de gente aliqua in unam regionem atque plagam telluris magis collecta & peculiari nomine discreta à reliquis.

Quin & illi ex antiquis, qui veras Hyperboreorum sedes investigarunt, non generaliore istam significationem, verum particularem hanc respexerunt. Itaque Hecataeus ille Milesius Historicorum antiquissimus, qui de Hyperboreis scripto aliqua consignavit, ut testatur Apollonius Scholiastes, appellat verò ὡς τοὺς βορρῶν ἐστὶν ὁ δῆμος, quæ gentem dicit usque ad sua tempora extitisse. Et Possidonius credidit eos habitare ad Alpes montes Italiae; quæ opinio inde fortassis orta est, quod Alpium nominis origo, ab hoc septentrione profecta fuerit, ut me docuit Celeberrimus Rudbeckius in Atlantica: & nisi valde fallor idem nomen Adamus Bremensis indit montibus nostris septentrionalibus. Mnaseus autem, qui existimavit Hyperboreos delphos esse, sine dubio eo adductus erat à fama, de origine Latonæ atque Apollinis Hyperborea, de qua Diodorus Siculus in loco antea citato agit. Notum enim est, quam inclytum fuerit olim Delphis Apollinis templum atque oraculum.

Postquam ergo negari existimo posse à nemine, Hyperboreorum appellationem in sensu minus vago, magisque particulari ab antiquissimis scriptoribus poni atque usurpari, pro certa aliqua gente, etiam illud existimo eruditissimorum virorum, quos sequor lucubrationibus concessum iri, istam nuncupationem, vix ullis intoto septentrione sedibus magis convenire, quam his se nosiris: argumenta autem, quibus in præcedentibus hoc ipsum ostendere conatus sum, ad hæc quatuor reduci præcipue possunt. 1. Quod apud Hyperboreos fuerit templum Apollonis. 2. Quod in eorum terris emineant insignes montes Riphæi nempe atque Hyperborei. 3. Quod sapientiæ & carminum atque Musices studio fuerint dediti. Et 4. quod apud eos generetur succinum vel electrum. Hæc autem quatuor, si quis meliori jure vindicare poterit alteri alicui per tractus septentrionis populo, quam huic nostro, ego quoque libentissime me informari patiar, & in aliam sententiam ultro pedibus transibo.

Similia antiquitatis argumenta duci possent, à aliis etiam vetustis nominibus, quibus Græci atque Romani scriptores, hanc peninsulam nostram olim cele-

celebrarunt, quæque partim pridem, partim nuperius asserta sunt, his Sveonum atque Gothorum sedibus; ut sunt Thule, Ogygia, Atlantica &c. Sed ne juvenili hoc lpecimine nimia complectar, hoc caput jam claudo, adducturus in capite sequenti, alia quædam argumenta, quæ pro gentis nostræ antiquitate militare videntur.

CAPUT POSTERIUS.

De situ Gentis Sveonicæ.

Proximum argumentum ducere poterimus à situ ipso Skandinavix. Scio quam plurimis videri rem absurdam atque rationi incongruam, ut homines aliqui, primis post diluvium seculis, cum iis offerrent se tot aliæ regiones & magis propinquæ, & magis amœnæ, in has tamen terras septentrionales tam remotas, tamque horridas penetrare voluerint. Ut itaque ostendatur hujus terræ, quo ad cœli solique positum, eas dotes esse, eamque indolem ut & invitare homines huc potuerit & postquam advenerant, retinere. Considerandum est primo, postque fatali isthac inundatione Tellus fuisset obruta, multo aliam tum regionum fuisse faci-

faciem, quam quæ postmodum mortali-
um cultu, labore atque operibus inuenta
est. Notabilia sunt verba Celeberrimi
Verelij in nobis ad Herwara Saga cap. 1. p. 7.
*Juxta & eorum displicet sententia, qui ceteris orbis
partibus amœnioribus occupatis, desicienteque in-
colis solo, horridiorem hanc plagam demum in-
fessam arbitrabantur. Credo satis horridam in-
cultu soli faciem ubique fuisse, licet unus præ a-
lio locus cultura aptior, & cælum alibi mitius,
alibi asperius: ut propterea soli amœnioris invi-
tamentum unica haberi causa nequeat, cur hic
lopus præ alio prius occupatus fuisse dicatur. Non
satis valida proinde C. Taciti est ratio Ger-
manos ideo indigenas existimantis, quod ex a-
mœnioribus in hac aspera & horrida pervenire
nequiverint. Non ausim ego quidem ire
in sententiam doctissimi viri T. Burnetij,
qui in dissertatione sua de Theoria Tel-
luris sacra atque profana. Existimat su-
perficiem totius terræ per diluvium disru-
ptam fuisse, atque collapsam; & inde
extitisse montes, colles, atque inæqua-
litates alias, quæ vel in arida telluris
parte, vel etiam in oceani atque marium
alveo sunt: interim tamen illud pro cer-
to adfirmaverim, per inundationem il-
lam universalem ita deformata fuisse o-
mnia orbis loca, etiam ea, qua antea cul-*

ta fuerant, ut vix tum singularis aliqua
amœnitas unius regionis præ altera de-
prehendi potuerit. Cultus ergo atque
labor humanus requirebatur, antequam
diversi habitabiles tractus terrarum eum
vultum induerunt, quo nunc nostro tem-
pore commendantur. Certe neque Italia,
neque Gallia neque Germania præscis
temporibus ea fertilitate, iisque soli de-
liciis atque illecebris gaudebant, Quibus
nunc gaudent. Idque constare potest ex
iis istarum terrarum descriptionibus, quæ
adhuc apud veteres scriptores supersunt.
Neque modo terræ ipsius superficies at-
trectatione atque laboribus hominum sic
pulchrior & feracior; sed & ipse aer
quoque aliqua ratione per hominum fer-
quentiam mitior redditur atque clemen-
tior, ut non uno exemplo me docuit vir
in Geographica peritia summus Isaacus
Vossius.

Ex his, quæ jam præmisimus, ad-
paret, irritum esse illorum argumentum,
qui de Antiquitate Gentis alienius, è
bonitate atque amœnitate soli, quod in-
colit, judicare volunt. Cum ante homi-
num adventum regiones illam amœnita-
tem præ se non tulerint, quam nunc præ
se ferunt. Itaque aliæ sine dubio fuerunt
causæ

causæ, quæ huc atque illuc per orbem disperferunt homines. Licet vero difficile admodum sit determinare, quænam vis fuerit atque ratio, quæ priscis illis mortalibus perivaserit, ut in has potius terras migrarent, quam in alias; utque familiæ quædam peterent orientem; aliæ occidentem, aliæ alias orbis plagas. Hoc tamen pro certo possumus statuere, frequentissimam fuisse causam, quæ hominum incrementem multitudinem à mutua vicinia in diversas partes orbis disiecerit, injurias, quæ fiebant invicem, & mutuum metum, & disiderium securitatis. Quæ quoque sententia est Præclariss. Verelii in eodem loco annotationum ad Hervara Saga/ unde paulo ante adduximus aliqua. Itaque primis illis post diluvium seculis, in migrationibus ab una terra in aliam, non tam festabantur delicias, quam ea amplectebantur, quæ sponte sua sese necessitatibus illorum offerebant. Fluminum ergo atque lacuum opportunitatem, tum etiam lignorum, sylvarumque copiam ad arcenda frigora, & venationum, ac aucupiorum commoda, præcipue videntur secuti fuisse. Atque istarum quidem rerum tanta copia abundare Skandinaviam nostram, ut possit cum

eum quavis regione totius orbis facile certare, jam fere omnes farentur. Neque prætereundum est argumentum, quo utitur celeberrimus Pufendorfius, in introductione sua ad Historiam Svecicam, circa ipsum initium; dicit namque stellam, quæ polaris appellatur, quæque sine dubio, priscis illis mortalibus e Scythicis montibus observata fuit, & reliquorum quoque siderum motum, potuisse eos advertere, ut intelligerent exinde, eum locorum septentrionalium situm esse, ut hoc tempore æstatis multa lux & quam longissimi dies existerent. Ideoque & illa quoque ratio potuit eos in hunc septentrionem nostrum magis atque magis paulatim pertrahere.

Neque obstabat longinquitas. Nam si in ultimos Asiæ versus orientem tractus, ubi nunc Chineses habitant, statim post ipsum diluvium penetrare potuerunt homines, quemadmodum factum fuisse annales illorum monstrant, & doctissimi viri contendunt, quidni etiam in hunc septentrionem nostrum pervenire, non longo admodum temporis intervallo homines potuissent, cum ab ea regione, ubi constitit arca, atque ubi vixerunt primi mortales post diluvium, non admodum sit remotus.

Verisimile autem est secutos fuisse eos, qui huc primi immigrarunt, iter quam brevissimum, per partem aliquam Tartariae, ac Moscoviae in Finnoniam devenisse, atque deinde circumeuntes finum Bothnicum. in Svecia atque Gothia tandem consedisse, ut quidem conjicit nobilissimus Pufendorfius in loco qui nuper est laudatus.

Si autem perpendere omnia vellem, quae primos patriae nostrae habitatores huc allicere poterant, & allectos velut injecta amica manu retinere oporteret, ut hic prolixè enarrarem omnia illa commoda; atque omnia illa prospera, quibus hanc Regionem natura rerum beavit. Ut sunt, mira illa locorum varietas, passim silvis ac nemoribus; montibus ac clivis, planis & apricis, fluviis & stagnis lata, & velut de industria distincta; ut humanae vitae atque justae frugalitati, non modo nihil desit, sed super sint etiam quam plurima, scatent hic omnia piscibus, villosis animalibus silvestria repleta sunt; hominibus fruges, pecoribus pascua suppetunt; Huc accidit illa ab ipso situ securitas atque tutela; quippe Scandinaviam nostram universam si contemplamur, peninsula est (antiqui insulam credere) quae un-

dique

dique vel Oceani, vel Balthici maris, vel fluminum atque montium objectu est velut totidem muris circumdata. Atque haec situs ratio conjuncta cum avita gentis fortitudine effecit, ut nunquam post hominum memoriam externa aliqua vi capta atque occupata dici possit.

Deinde non spernendum antiquitatis argumentum, quod ducitur ab ipsa quoque lingua nostra, qua cum vetustissimis etiam de origine certat. Hebraea valde eam ad finem esse, arguunt & numerosa monosyllaba & primitiva vocabula non pauca, quae eruditi viri jam indigitarunt in utraque lingua, Hebraea scilicet atque Svetica, sono & significatione adprime inter se convenire. Sed & cum Graeca atque Persica, tam multa habet lingua nostra communia, ut non dubitant amplius docti viri pronuntiare, has lingvas ex communi aliqua radice ac origine tanquam sorores profluissse. Idem judicant eruditi quique de antiqua Celtica.

Præter hæc quando consideramus, quibus artibus atque scientiis floruerit olim hæc gens, non potest non fieri, ut sero huc immigraverit, cum artium atque scientiarum lumina, poscant tempus, quibus paulatim insurgant atque propagentur. Ex multis antea indicijs atque mo-

D 2

ni.

nimentis pater, antiquis temporibus, floruisse in his locis magnam Religionis Pompam atque adparatum, adeo ut etiam nobiliss: Stiernhielmius in Synopsi capitulum Runæ Svecicæ, quæ exhibetur à Clariss: Morhofvio in dissertatione erudita de Poesi ac Lingva Germanica, non dubitat adscribere, ex hac peninsula derivatos in Germaniam, & diversas orbis terrarum regiones, non solum populos multos, sed etiam sacra, Ritus & Deos. Et mox Græcis cum Hyperboreis ab antiquissimis temporibus, communionem fuisse sacrorum, amicitia & mutua necessitudinis, & quod magis est, Græcos Deos, coluisse inter maximos apud Hyperboreos natos. Quæ omnia latius fufiusque exposuit in opere suo de Atlantica experientissimus Rudbeckius.

De immortalitate animæ constantem atque magnam fuisse in hoc septentrione olim opinionem evincere possunt vel saxa, æternum duratura, quibus inscriptiones suas insculperunt; inter quas reperiuntur, quæ de mortuorum anima tanquam superstitite egregie loquuntur. Atque hæc ipsa præclara Theologiæ pars non modo semper intra hanc patriam obtinuit; cum cætera essent gentilitium tenebris occupata; sed etiam Gothos extra patriam hanc suam egremos comitata est. Insignis mihi visus est

est in hanc rem locus Goropii Peccani Hermathenæ libro quarto. Quoniam sciam apud Romanos & Græcos nihil constans de animæ immortalitate consuetum teneri, atque inde Gothos de Cimmeriorum stirpe, gentem, vocatos fuisse, athanatizontas, quod peculiari hac immortalitatis fide, a cæteris nationibus distinguerentur. Hinc Lucanus.

Populi, quos despicit Arctos,
Felices errore suo, quos ille timorum
Maximus haud urget lethi metus: inde ruendi.
In ferrum mens prona viris, animique capaces.
Mortis, & ignari, reditura parere vitæ.

Similiter legi Hyperborearum magna quoque est, & veneratione digna vetustas. Quoniā autem antiquitatem iis ante omnes præclare vindicavit Consultissimus atque Amplissimus Vir Carolus Lundius, ingens Academiæ nostræ decus, in eruditissimo opere, quod nuper magno cum omnium nostrum plausu prodit in lucem, quodque Zamolxis inscribitur. Itaque exinde adducam in huius rei argumentum verba: quæ huc eximie faciunt, Leguntur autem circa initium capitis tertii. Certe literarum usum Gothicarum in patria nostra ex eximia magnitudinis saxi paulo post diluvium erectis eviaentissime monstrat Johannes Magnus. Addatur de eodem argumento lex Arctis illius primi, quam exhibet Messenius & Chroi

*Chronici Johannis Martini, consentientibus etiam
membris legum patriarcharum antiquissimarum: Lan-
tam autem esse hanc legem seculo post mundum
conditum decimo octavo, pro certo & probato
sumitur. Multa alia quæ ad adstruendam
vetustatem legibus nostris, in Laudatissimo
illo libro disseruntur, non huc adfero,
cum propositum mihi sit esse quam bre-
vissimo, & cum nunc temporis quoque
ratio inhibeat me finem huic dissertati-
culæ imponere.*

Itaque non addo quidquam de antiqua
siderum peritia apud veteres Svecos, quam
secum manibus semper circumgestabant,
in scriptam scipionibus atque baculis; ni-
hil etiam addo, de tor migrationibus, qui-
bus in exteris terras sese, velut è gen-
tium quadam vagina, ut loquitur Jor-
nandes, effuderunt. Nihil etiam de multis
aliis monumentis atque rationibus,
quæ hoc ipsum ostendunt, nimirum Sve-
oniam hanc nostram & Hyperboreas pla-
gas, antiquissimis inde temporibus,
sapientiæ atque fortitudinis laude, floru-
isse, ideoque de verustatis gloria cum
plerisque orbis habitati gentibus
iure eam certare posse.

Kling-Diff

Til

Den Ehrborne/ skiffelige och
uthi Bokeltiga Konster wäl-
öfwade ynglingen

Herr JOHAN Jäger

Mittom synnerliga Goda Wän

Niag med skaldemål Her JA-
GER Ehr berömmer

Är intet undra på: Ty Ehr
bör Loford ges

Uppå wårt Moders Språk som
nu til nöde ses

Äff Ehr then Heder fåä/ som ingen
Swänse för glömmmer:

Och hwad som Tyfthees Matt uthi
sitt Mörcker gömmmer

Det Jey twifflat på nu fram i Liu-
set dra

Täst det mång trötter stund Ehr
för orsakat haa

Swär

Swär om här bättre wist Rättfärdig
heeten dömmar.

Tu mehr I faren fort i denna flit
och möda/

Tu större bliffr Ehrt Loff och ym-
nogt mer Ehrt Prijs

Ly sådant lefwär wist/ slitt måltar
ingen döda/

Fast Momi giffat Tand / här ätt
will göra glifs.

At Swärgees Folck och Land må wäl
och länge grönska

Det alla yfwerboor / medh migh må
gärna önska.

Frid: Th: Bergman.

Deo Adjuvante 4.
DISPUTATIONEM PHYSICAM
DE

ECHO

Suffragio Amplissimi ordinis Phi-
losophici in Regia Acade-
mia Upsalensi

P R A E S I D E

Amplissimo viro

DN. PETRO

Lagerlöf

Eloquentiae Profes. Regio & ordin.
in Auditorio Gustaviano majore
riat diem 20 Junii 1689.

Publice

examinandam proponit

FRIDERICUS Th: BERGMAN

Holmienfis.

Liberis Laurentii Wallae